

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z odwołania P. M. i J. B. - współników spółki cywilnej M. s.c. w K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Krakowie
z udziałem zainteresowanej D. N.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 23 stycznia 2024 r.,
skargi kasacyjnej odwołujących się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 25 sierpnia 2022 r., sygn. akt III AUa 693/18,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 sierpnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie w sprawie z odwołania P. M. i J. B. prowadzących działalność gospodarczą jako wspólnicy spółki cywilnej M. w K. (dalej: płatnik składek) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Krakowie w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek, przy udziale D. N., na skutek apelacji organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 20 marca 2018 r., (którym zmieniono powyższą decyzję w ten sposób, że ustalono, iż odwołująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresie od 4 lutego 2013 r. do 30 czerwca 2013 r. i od 8 lipca 2013 r. do 23 grudnia 2013 r. z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej u płatnika składek), sprostował oczywistą omyłkę w zaskarżonym

wyroku (pkt I), zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie (pkt II) i orzekł o kosztach postępowania (pkt III).

Płatnik składek wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając ten wyrok w części, w zakresie punktów 2 i 3. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w zakresie punktów 2 i 3 oraz orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie apelacji ZUS i orzeczenie o kosztach postępowania, ewentualnie o uchylenie punktów 2 i 3 zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu i zasądzenie od organu rentowego na rzecz płatnika zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, według norm przepisanych.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucił naruszenie prawa materialnego, przez błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie: art. 627 k.c. oraz art. 734 k.c. w zw. z art. 750 k.c., art. 353¹ k.c. i art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2022 r., poz. 1009 ze zm.; dalej: ustawa systemowa) oraz naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 381 k.p.c. polegające na pominięciu przez Sąd II instancji wniosku dowodowego płatnika o przeprowadzenie dowodu z nagrania filmu na płycie DVD obrazującego proces wytwarzania ozdób choinkowych przez M..

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na to, że skarga jest oczywiście uzasadniona oraz na potrzebę dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości interpretacyjne i wywołujących rozbieżności w praktyce orzeczniczej nie tylko sądów powszechnych, ale i organów administracji publicznej. Zdaniem skarżących Sąd Najwyższy winien ujednolicić orzecznictwo sądowe przez dokonanie wiążącej wykładni przepisów art. 627 k.c. oraz art. 734 k.c. w zw. z art. 750 k.c. Oczywiście zasadności skargi kasacyjnej skarżący upatruje w nieprawidłowym zastosowaniu przez Sąd Apelacyjny art. 750 k.c. i art. 627 k.c. i zakwalifikowaniu umowy zawartej między płatnikiem i wykonawcą dzieł (zainteresowaną) jako umowy o świadczenie usług, podczas gdy umowy te stanowiły umowy o dzieło.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Stosownie do utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na twierdzeniu o istnieniu potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 31/18, LEX nr 2508113; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365). Konieczne jest wykazanie przez skarżącego, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, wyjaśnienie na czym one polegają, ich uzasadnienie, a także wskazanie rozbieżnych wariantów interpretacyjnych, z odwołaniem się do dotychczasowych poglądów orzecznictwa i dostępnego piśmiennictwa (zob. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 571/17, LEX nr 2497706), a w szczególności przytoczenie i poddanie analizie rozbieżnych orzeczeń sądów w celu wykazania, że rozbieżności te mają swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przedstawienia argumentów wskazujących, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 r., III UK 123/17, LEX nr 2496319).

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4 poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania w sprawie wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z uwagi na to, że skarżący jako przyczynę uzasadniającą przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał występowanie potrzeby wykładni

przepisów i oczywistą zasadność skargi, stwierdzić należy, że zapatrywania te wzajemnie się wykluczają. Nie można bowiem równocześnie twierdzić, że rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym wyroku było efektem oczywistego naruszenia przepisów rozumianego jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji, oraz sugerować, iż prawo to wymaga wykładni w ramach istotnego zagadnienia prawnego, które występuje wszakże tylko wtedy, gdy stosowanie konkretnych przepisów budzi poważne wątpliwości.

Ponadto w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego wykładnia powołanych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przepisów (art. 627 k.c. oraz art. 734 w związku z art. 750 k.c.) nie budzi wątpliwości. Skarżący ograniczył się do wymienienia szeregu wyroków, bez wykazania, że ich podstawą prawną była różna wykładnia art. 627 i art. 750 k.c. Okoliczność, że być może Sąd Okręgowy w Krakowie w podobnych sprawach orzekał odmiennie, nie musi świadczyć o rozbieżności w orzecznictwie w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., lecz na przykład o odmiennych ustaleniach i ocenie stanu faktycznego, na przykład związanych z inną treścią zawartych umów, co zauważył już Sąd Najwyższy w innych sprawach ze skargi kasacyjnej tego samego płatnika składek z udziałem innych zainteresowanych (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 grudnia 2022 r., I USK 79/22, niepubl.; z dnia 1 czerwca 2023 r., I USK 239/22).

W konkluzji brak jest w sprawie powoływanych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przesłanek.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[SOP]

[ał]

